

Økonomiministeriet

28. november 2023

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 8. december 2023

- 1) Ændret forslag til Rådets afgørelse 2020/2053 om ordningen for EU's egne indtægter
KOM(2023) 331
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 2) Digital euro – fremskridtrapport
KOM-dokument foreligger ikke 2
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Reform af EU's finanspolitiske regler (EGR)
KOM(2023) 240, KOM(2023) 24, KOM(2023) 242
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 4) De økonomiske og finansielle konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet, Finansministeriet og Udenrigsministeriet
- 5) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM(2020)408, KOM(2022)231, KOM(2023) 731, KOM(2023) 746, KOM(2023)735, KOM(2023)742, KOM(2023)749, KOM(2023) 744, KOM(2023)729, KOM(2023) 745, KOM(2023) 747 Final, KOM(2023)726
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet
- 6) Det europæiske semester 2024 - Kommissionens årlige undersøgelse for bæredygtig vækst, varslingsrapport og udkast til anbefalinger til euroområdet som helhed
KOM(2023)901, KOM(2023)902, KOM(2023)903
Materialet er udarbejdet af Økonomiministeriet

Dagsordenspunkt 2: Digital euro

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

EU-landene forhandler aktuelt om et forslag om en digital euro. Formandskabet vil på ECOFIN d. 8. december 2023 præsentere en fremskridtsrapport om forhandlingerne. Der ventes tidligst enighed i Rådet i 1. halvår 2024. Der er endnu ikke fremlagt et kompromisforslag.

En digital euro vil som digitale centralbankpenge udgøre en økonomisk fordring mod ECB. Det adskiller sig fra eksisterende digitale bankindsud i euro, hvor den direkte fordring er mod den bank, hvor indehaveren har konto. Formålet med en digital euro er at sikre en bred adgang i euroområdet til et simpelt, sikkert og billigt digitalt betalingsmiddel i eurolandene, udstedt af ECB.

Forslaget regulerer som udgangspunkt distribution og anvendelse af en digital euro i eurolandene. Forslaget indeholder dog en mulighed for, at et ikke-euroland kan få adgang til at anvende den digitale euro på frivillig basis, hvis dette ikke-euroland ønsker det, og der indgås en aftale mellem det pågældende lands centralbank og ECB.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der tages højde for konsekvenserne for både euro- og ikke-eurolande ved en eventuel indførelse af en digital euro.

Notatet beskriver forslaget i et prioriteret uddrag. Der henvises generelt til grund- og nærhedsnotat af 7. september 2023 for uddybning.

2. Baggrund

Kommissionen har den 28. juni 2023 fremsat forslag til to forordninger om hhv. et juridisk rammeværk for etableringen af en digital euro samt distribuering af digitale euro fra betalingstjenesteudbydere hjemmehørende i ikke-eurolande. Forslaget om en digital euro fastlægger de regulatoriske rammer for en digital euro og giver Den Europæiske Centralbank (ECB), og de andre centralbanker i euroområdet, mulighed for at udstede en digital euro, når og hvis de ønsker det. En digital euro vil som digitale centralbankpenge udgøre en økonomisk fordring mod ECB. Det adskiller sig fra eksisterende digitale bankindsud i euro, hvor den direkte fordring er mod den bank, hvor indehaveren har konto. Desuden har Kommissionen som en del digital euro-pakken fremsat et forslag om at give fysiske eurokontanter "legal tender" status i euroområdet. Det vil sige, at fysiske eurokontanter vil være et lovpligtigt betalingsmiddel, som butikker i eurolandene forpligtes til at modtage som betalingsmiddel. Forslaget har således ingen virkning i Danmark.

Forslagene skal vedtages af både Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure. Forslaget om indførelse af den digitale euro vedtages efter høring af ECB. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålene med forslagene er at tilvejebringe rammerne for, at ECB, og de andre centralbanker i euroområdet, kan udstede en digital euro, hvis og når ECB på et tidspunkt vurderer det hensigtsmæssigt. Formålet med en digital euro er at sikre en bred adgang i euroområdet til et simpelt, sikkert og billigt digitalt betalingsmiddel i eurolandene, udstedt af ECB.

3.1 Forordning om indførelse af den digitale euro

Status som lovligt betalingsmiddel ("Legal tender")

Forslaget medfører, at den digitale euro skal være et lovligt betalingsmiddel ("legal tender status") i eurolandene og således være et gyldigt betalingsmiddel på linje med fysiske eurokontanter. Alle forretningsdrivende i eurolandene vil som udgangspunkt blive pålagt at modtage betaling med den digitale euro, medmindre en virksomhed eksempelvis kun modtager kontanter eller er under en vis størrelse.

Distribution i euroområdet

Den digitale euro skal distribueres af udbydere af betalingstjenester. Det er således ikke ECB, der skal distribuere den digitale euro direkte til brugerne, men betalingstjenesteudbydere og kreditinstitutter, der skal fungere som et mellemled mellem ECB og brugerne (private og virksomheder). For at sikre at brugerne i euroområdet får adgang til den digitale euro, foreslår Kommissionen, at det skal være obligatorisk for kreditinstitutter, der udbyder betalingskonti, at stille basale ydelser med den digitale euro til rådighed for kunder i eurolandene.

Den digitale euro skal kunne anvendes til både offline, hvor der ikke er internetadgang, og online transaktioner.

Distribution uden for euroområdet

Forslaget regulerer som udgangspunkt distribution og anvendelse af en digital euro i eurolandene, således at brugere hjemmehørende i ikke-eurolande, i udgangspunktet ikke har adgang til digitale euro i ikke-eurolande. Forslaget indeholder dog en mulighed for, at et ikke-euroland kan få adgang til at anvende den digitale euro på frivillig basis, hvis dette ikke-euroland ønsker det, og der indgås en aftale herom mellem det pågældende lands centralbank og ECB.

Loft for brugernes beholdning af den digitale euro

Den digitale euro skal fungere som betalingsmiddel, og ikke som værdiopbevaringsmiddel, dvs. den digitale euro skal ikke fungere som opsparing i lighed med fx bankindskud. Brugere får dermed kun mulighed for at holde en begrænset mængde af den digitale euro, ligesom den digitale euro ikke er rentebærende.

Økonomiministeriet

ECB får bemyndigelse til at fastsætte et loft for den enkelte brugers beholdning under hensyn til den finansielle stabilitet.

Gebyrer

Brugerne vil ikke blive pålagt gebyrer ved brug af den digitale euro. Forretninger skal dog betale et gebyr til deres betalingstjenesteudbydere for modtagelse af den digitale euro. Dette gebyr må ikke være højere end gebyrer ved sammenlignelige digitale betalingsmidler og fastsættes af ECB.

3.2 Forordning om distribuering af digitale euro af betalingstjenesteudbydere hjemmehørende i ikke-eurolande

Udbud af betalingstjenesteydelser

Kommissionen foreslår, at betalingstjenesteudbydere, der er hjemmehørende i ikke-eurolande, kan tilbyde betalingstjenesteydelser vedr. den digitale euro på samme vis som betalingstjenesteudbydere i eurolande. Distribuering af digitale euro fra betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande til kunder i ikke-eurolande forudsætter, at centralbanken i ikke-eurolandet indgår en aftale med ECB om distribution, jf. afsnit om distribution uden for euroområdet.

3.3 Forhandlinger i Rådet om den digitale euro – fremskridtsrapport

Forslaget om en digital euro er indtil videre genstand for drøftelser på teknisk niveau i Rådet. På ECOFIN 8. december 2023 ventes formandskabet at fremlægge en fremskridtsrapport, som gør status for de hidtidige drøftelser i rådsarbejdsgruppen. Fremskridtsrapporten er endnu ikke modtaget.

Følgende kan fremhæves fra de foreløbige forhandlinger (et prioriteret og overordnet uddrag):

- Landene støtter generelt indførelsen af en digital euro.
- Generelt støtter landene, at den digitale euro skal udformes, således at den alene er et betalingsmiddel og ikke et værdiopbevaringsmiddel. En lang række lande har understreget vigtigheden af, at den digitale euro ikke skal være et pengepolitisk instrument.
- En række lande har understreget vigtigheden af, at den digitale euro skal underlægges EU's hvidvaskregler.
- En gruppe af lande støtter, at forslaget skal indeholde en stor grad af databeskyttelse og anonymitet ved brug af digitale euro.
- En række lande har givet udtryk for, at den digitale euro i højere grad skal udvikles med henblik på samspil med private betalingsløsninger.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslagene. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Økonomiministeriet

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget om indførelse af en digital euro er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet pengepolitik er EU's eksklusive kompetence for de lande, som har euroen som valuta. Selvstændige tiltag fra disse lande er derfor ikke mulige og nærhedsprincippet finder ikke anvendelse.

Angående forslaget til forordning om betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande anfører Kommissionen, at det er nødvendigt på europæisk niveau at regulere distributionen af den digitale euro fra betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande for at sikre den frie bevægelighed for betalingstjenester i hele EU og derved finansiel stabilitet og lige vilkår for alle udbydere af betalingstjenester.

Regeringen vurderer, at forslaget om forordning om betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har med euroforbeholdet ikke euroen som valuta. Der er derfor ikke regler om udstedelse af euro i Danmark. Nuværende brug af euro i Danmark, både fysiske og digitale, er undergivet aftalefrihed.

Forslaget til forordning om indførelse af den digitale euro vil som følge af euroforbeholdet *ikke* gælde umiddelbart i Danmark.

Forordning om betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande vil have direkte virkning i Danmark.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes, at det følger af Budgetvejledningen, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, afholdes inden for eksisterende bevillinger.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om indførelse af digital euro vedrører i udgangspunktet distribuering og anvendelse af den digitale euro i euroområdet, og de forventede samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark vil således være begrænsede.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget til forordning om betalingstjenesteudbydere i ikke-eurolande muliggør, at betalingstjenesteudbydere etableret i Danmark kan distribuere den digitale euro og tilbyde tilknyttede tjenester til brugere i euroområdet og evt. ikke-eurolande, som hver især måtte ønske adgang. Da der alene vil være tale om

Økonomiministeriet

distribuering og anvendelse af den digitale euro i euroområdet og evt. euro-lande, som hver især måtte ønske adgang, vil de erhvervsøkonomiske konsekvenser for så vidt angår Danmark være begrænsede.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor. For uddybning af høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat af 7. september 2023.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene støtter generelt formålet med og udviklingen af en digital euro mhp. billige og effektive betalingsløsninger for eurolandene og andre EU-lande, som måtte vælge at have adgang til en digital euro.

Der ventes generel støtte til forslaget om, at ikke-eurolande kan opnå adgang til digitale euro, som måtte ønske det.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter arbejdet med at sikre en god og fremtidssikret udvikling på betalingsområdet i EU. Regeringen finder, at den endelige udformning af en digital euro skal have en væsentlig merværdi, herunder set i lyset af eksisterende effektive og velfungerende betalingsløsninger i EU-landene, som bl.a. findes i Danmark allerede i dag.

Regeringen finder det generelt vigtigt, at der tages højde for konsekvenser for både euro- og ikke-eurolande af en digital euro. Regeringen finder det ligeledes vigtigt, at drøftelser om en digital euro foregår blandt alle EU-lande, henset til de mulige konsekvenser for ikke-eurolande.

Regeringen er som udgangspunkt positiv over for, at ikke-eurolande, hvis de hver især ønsker det, kan vælge at anmode om, at en digital euro kan distribueres og anvendes i et ikke-euroland. Det vurderes umiddelbart, at forslaget danner et godt udgangspunkt for, at ikke-eurolande kan vælge at få adgang til en digital euro på frivillig basis. Rammerne for en potentiel anvendelse af den digitale euro i ikke-eurolande, herunder omfanget af en aftale mellem ikke-eurolandets centralbank og ECB kan dog med fordel tydeliggøres i forordningen. Regeringen har ikke taget stilling til, hvorvidt det vil være muligt og relevant for Danmark at opnå adgang til digitale euro. Det vil afhænge af forslaget og den digitale euros endelige udformning, herunder rammerne for en aftale mellem ECB og det pågældende ikke-euroland, samt en nærmere vurdering af konsekvenserne heraf.

Det bemærkes, at muligheden for at indgå en aftale om, at betalingstjenesteudbydere kan distribuere digitale euro til fysiske og juridiske personer, der er bosiddende eller etableret i Danmark, vil skulle vurderes nærmere, herunder i for-

Økonomiministeriet

hold til euroforbeholdet, når der er klarhed om de i forordningen fastsatte rammer for en sådan aftale og de nærmere tekniske standarder og løsninger ved en digital euro er afklaret.

Regeringen vil arbejde for, at rammerne for aftaler mellem centralbanker i ikke-eurolande og ECB kan give mulighed for at tage højde for individuelle forhold i ikke-eurolandene. Dette gælder for så vidt angår beløbsgrænser, gebyrer, krav om at detailhandlen skal modtage den digitale euro, krav om at kreditinstitutter skal stille ydelser til rådighed mv., således at ikke-eurolande har mulighed for at få adgang til digitale euro på rimelige og balancerede vilkår.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har været forelagt for Folketingets Europaudvalg i form af et grund- og nærhedsnotat oversendt d. 7. september 2023.